

ми, а також чіткі принципи службової діяльності, встановлені Кодексом професійної етики та поведінки прокурорів України.

1. Литвак О. Становлення та розвиток прокуратури України. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2012.

2. Про прокуратуру: Закон України від 2015 р. № 1697-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст.12

3. Бралатан В. Професійна етика. Навч. посіб. /П., ГуцаленкоЛ. В., ЗдиркоН. Г.// Центр учбової літератури, 2011. 252 с.

4. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів від 24 квітня 2017 р. № п0001900-17. *Генеральна прокуратура України*. 2017, ст. 33.

5. Курська К. Мета та завдання прокурорського нагляду за додержанням та застосуванням законів у сфері охорони водних ресурсів. *Вісник національної академії прокуратури України, Трибуна молодого вчезного*. 2013.

Олександр Сидоров,
проректор
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ФУНКЦІЇ: ДОСВІД ЄС

На початку другого десятиліття ХХІ ст. головними цілями регулювання економічної сфери в ЄС є завдання, що пов'язані насамперед із зміцненням єдиного внутрішнього ринку, інтернаціоналізацією підприємницької діяльності, усунення адміністративних бар'єрів, створення єдиного економічного простору шляхом уніфікації єдиної законодавчої бази з малого бізнесу, підсилення взаємодії країн-членів ЄС із створення економічного союзу у межах ЄС [1, с. 26].

Одним з ключових напрямів європейської економічної політики є підтримка підприємництва через створення державними структурами економічних та правових стимулів для його розвитку. Політика ЄС щодо підприємництва спрямована на заохочення інновацій, підприємливості та конкурентності у виробництві й наданні послуг, створення сприятливої бізнес-атмосфери та заохочувального регуляторного середовища. Політика щодо підприємництва – не ізольована сфера діяльності ЄС.

Особливістю європейської моделі державної підтримки малого та середнього підприємництва є її дворівнева структура. На вищому – наднаціональному рівні за формування напрямів державної підтримки підприємницької діяльності та її реалізацію відповідає Європейська комісія, а на національному рівні виконання цих завдань покладено на міністерства, до компетенції

яких належить створення спеціальної інфраструктури на кожному з напрямів державної підтримки малого та середнього бізнесу. Важливу роль у запровадженні цієї моделі відіграють органи влади на регіональному рівні, які уповноважені приймати рішення щодо надання певних видів державної підтримки [2, с. 278-279].

Велику увагу у країнах ЄС приділено формуванню публічного інституційного середовища для розвитку підприємництва: чинної системи надання суб'єктам підприємницької діяльності різноманітних адміністративних послуг – дозволів, ліцензій, патентів, сертифікації та стандартизації продукції, існуючих умов залучення інвестицій тощо. Засобом формування інституційного середовища є державна політика регулювання підприємництва. З метою внесення певних корекцій у механізм її реалізації та усунення штучних адміністративних обмежень, які штучно стримують розвиток легальної і суспільно-корисної підприємницької діяльності, урядові структури періодично запроваджують політику дерегулювання [3, с. 4].

Політика дерегулювання активно використовувалась урядами багатьох країн при здійсненні антикризових заходів у 2008 – 2010 рр. Зокрема, в ЄС на законодавчому рівні визнано необхідність оптимізації заходів з дерегулювання підприємницької діяльності, своєчасності їх застосування відповідно до особливостей фаз економічного циклу. Акцент робиться на тому, що зняття надмірних адміністративних бар'єрів у веденні бізнесу здатне спричинити мультиплікативний ефект і дати поштовх для розвитку всіх секторів економіки [4, с. 189].

Аналізуючи сферу надання та регулювання публічних послуг суб'єктам підприємництва, слід вказати основні правові інструменти Європейського Союзу в цій галузі: Договір про функціонування ЄС через звичайні законодавчі процедури, Протоколи, що зазначають принципи та механізми для забезпечення застосування послуг, директиви, рішення Суду ЄС, а також Хартія засадничих прав, в якій створені чіткі правові принципи, що гарантують доступ до послуг загальноєкономічного інтересу як основоположного права. Стаття 14 Договору про функціонування ЄС та Протокол № 26 «Послуги» Договору висуває до наднаціональних органів та держав-членів три основні вимоги: забезпечення високого рівня якості послуг, їх безпеки та доступності, однакового ставлення та пропагування загального доступу і прав споживачів [5].

Основи спільної політики держав – членів Європейського Союзу щодо розбудови єдиного ринку послуг визначені у положеннях Білої книги про послуги, що становлять загальний інтерес, ухваленої Європейською Комісією у травні 2004 року. Біла книга визнає конструктивну роль Європейського Союзу у сприянні розвитку високоякісних послуг, що становлять спільний інтерес, та окреслює основні елементи стратегії, спрямовані на забезпечення всіх громадян і підприємств Європейського Союзу високоякісними і доступними послугами. У Білій книзі зазначено, що відповідальність за надання послуг,

що становлять спільний інтерес, розподіляється між Союзом і його державами-членами [6, с. 71].

У Книзі затверджено низку принципів, на яких ґрунтується політика ЄС в галузі послуг:

- партнерство між органами державної влади та громадянами в контролі за якісними послугами;
- збереження конкурентного середовища у наданні державних послуг;
- забезпечення загального доступу на єдиних засадах;
- забезпечення високого рівня якості та безпеки;
- дотримання прав споживачів у контексті прав людини;
- моніторинг та оцінка продуктивності та ефективності;
- визнання та повага до розмаїття послуг і ситуації;
- прозорість надання державних послуг;
- гарантія правової визначеності [5].

Важливу роль у формуванні оптимальних умов для розвитку малого підприємництва відіграє Акт про мале підприємництво, ухвалений у 2008 році. Акт містить десять принципів, метою яких є полегшення адміністративного навантаження та покращення бізнес-середовища для малих підприємств ЄС. При чому полегшення адміністративного навантаження разом із спрощенням доступу малих підприємств до капіталу та заходами підтримки виходу підприємств на зовнішні ринки визнане одним з пріоритетних завдань.

Зміст цього Акта спрямований на покращення загального політичного підходу до підприємництва, безповоротне закріплення принципу «Спочатку думай про мале» при прийнятті політичних рішень, починаючи із регуляторних актів і закінчуючи державною службою, а також на сприяння зростанню малих підприємств шляхом вирішення проблем, що перешкоджають їхньому розвитку [2, с. 279].

Організаційною формою надання населенню, в тому числі й суб'єктам господарювання, публічних послуг виступає, як правило, дозвільний центр – «універсам послуг», що працює за системою «єдиного вікна». У роботі «єдиних офісів» максимально застосовуються можливості сучасних інформаційних технологій – електронні системи управління чергою, формування єдиних баз звернень, використання можливостей дистанційного доступу до інформації тощо [7, с. 70].

Таким чином, зазначене дозволяє стверджувати, що правове регулювання ЄС у сфері здійснення економічної функції держави спрямоване на забезпечення свободи підприємницької діяльності, підтримки підприємництва, домінуванні політики дерегулювання та зменшення адміністративного тиску на суб'єктів господарювання. Європейські успіхи у справі спрощення дозвільних процедур, надання адміністративних послуг на основі використання новітніх інформаційних технологій, боротьби з корупцією, створення ефективно інфраструктури підтримки та нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності відкривають перед Україною широкий горизонт

зразкових моделей для удосконалення національного механізму правового забезпечення реалізації економічної функції держави.

1. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції; пер. з англ. М. Марченко.К. : Вид-во «К.І.С.», 2006. 389 с.
2. Сидорук І.С. Зарубіжний досвід регіональної політики підтримки малого підприємництва. Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: сб. науч. тр. Донецк: ДонНУ, 2013. Т. 2. 456 с.
3. Симоненко В. Адміністративне регулювання – найважливіший фактор реформ. *Економіка України*. 2010. № 10. С. 4-8.
4. Сафронова О.М. Державна політика перегулювання підприємницької діяльності: стан і перспективи розвитку. *Актуальні проблеми державного управління*. 2012. № 1 (41). С. 189-194.
5. Шереметьєва Л.А. Концептуальні підходи, типи й види державних послуг в Європейському Союзі та Україні: порівняльний аналіз. URL : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10slaupa.pdf>
6. Тихонова Д.С. Зарубіжний досвід надання адміністративних послуг органами публічної влади та можливості його використання в Україні. *Право і безпека*. 2014. № 4 (55). С. 71-75.
7. Жарая С.Б. Досвід надання адміністративних послуг у зарубіжних системах державного управління. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління*. 2010. Вип. 1. С. 64–70.

Iryna Alekseenko,
head of the International Relations
and Tourism Department
of the Dnipropetrovsk State
University of Internal Affairs,
Doctor of Political Sciences, Professor

MANAGEMENT OF THE SANITARY AND EPIDEMIOLOGICAL SITUATION IN THE CONTEXT OF ENSURING THE NATIONAL SECURITY OF THE STATE

In the era of globalization, bioterrorism, due to its reality and unpredictability, as well as due to the negative consequences of a medico-social nature, has become one of the most dangerous threats to humans. Bioterrorism is a new problem for epidemiology.

From the point of view of epidemiologists, this type of terrorism contributes to the rapid activation of the artificially created epidemic process, as well as the development of the epizootiological process in the case of the use of biological weapons. Therefore, in the absence of real datum it is difficult even to hypothetically predict the course of development of the epidemic process caused one or another pathogen.